

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Економічний факультет
«18» червня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Міжнародна економіка
Факультет	Економічний
Розробник	доцент кафедри глобальної економіки к.е.н., доцент Олена КІРЕЙЦЕВА

Опис навчальної дисципліни «Національна економіка»

Структуру, стан основних макроринків національної економіки, методи їх якісного та кількісного аналізу, виявлення динаміки макроекономічних показників, стану зовнішньоекономічної діяльності й економічної безпеки країни, визначення перспектив розвитку країни вивчає дисципліна «Національна економіка».

Питання, які розглядаються в дисципліні «Національна економіка», мають важливе значення для майбутнього економіста, оскільки дозволяють розкрити механізм функціонування національної економіки, всебічно оцінити стан економіки країни, робити прогнози щодо її розвитку в майбутньому і враховувати виявлені тенденції економічного розвитку країни при розробці стратегії фірми та прийнятті рішень у повсякденному житті.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	051 Економіка	
Освітня програма	Міжнародна економіка	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)		
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	2	
Семестр	3	
Лекційні заняття	30	
Практичні, семінарські заняття	30	
Самостійна робота	60	
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Перспективи економічного розвитку України пов'язані зі світовими інтеграційними процесами. Приєднання до світової спільноти тільки тоді дасть позитивні здобутки країні, коли йому буде передувати об'єктивна оцінка стану національної економіки, визначення резервів її економічного зростання, прогнозування наслідків економічної політики держави.

Мета навчальної дисципліни — формування системи теоретичних знань та прикладних вмінь і навичок щодо використання методичного апарату для аналізу стану та перспектив розвитку національної економіки.

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню дисципліни «Національна економіка»: «Статистика», «Економетрика», «Менеджмент», «Європейські студії», «Міжнародне економічне право».

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері обліку, аудиту, аналізу та оподаткування в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК1 Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- на міжнародному рівнях.

СК3 Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК5 Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

Програмні результати навчання:

ПРН4 Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН9 Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН13 Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН21 Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади національної економіки														
Тема 1. Національна економіка: загальне та особливе.	1-2	13	4	4										
Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки.	3-4	10	2	3										

Тема 3. Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки.	4-5	9	2	2									
Тема 4. Характеристика економічного потенціалу.	5-6	10	3	2									
Тема 5. Інституційні чинники розвитку національної економіки.	6-7	9	2	2									
Тема 6. Функціонування інфраструктури національного ринку.	7-8	9	2	2									
Разом за модулем 1		60	15	15			30						
Змістовий модуль 2. Основний інструментарій управління економікою													
Тема 7. Державність та державне управління економікою.	8-9	9	2	2									
Тема 8. Демократія, економічна свобода та економічний порядок.	9-10	9	2	2									
Тема 9. Структурна перебудова економіки.	10-13	13	4	4									
Тема 10. Програмування та прогнозування національної економіки.	13-14	9	2	2									
Тема 11. Політика економічного зростання в національній економіці.	14	11	3	3									
Тема 12. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.	15	9	2	2									
Разом за модулем 2		60	15	15			30						
Всього		120	30	30			60						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Національна економіка: загальне та особливе.	2
2	Економічні теорії та базисні інститути національної	2
3	Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки.	2
4	Характеристика економічного потенціалу.	2
5	Інституційні чинники розвитку національної економіки.	2
6	Функціонування інфраструктури національного ринку.	2
7	Державність та державне управління економікою.	2
8	Демократія, економічна свобода та економічний порядок.	2
9	Структурна перебудова економіки.	2

10	Програмування та прогнозування національної економіки.	2
11	Політика економічного зростання в національній економіці.	2
12	Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.	2
	Всього	30

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Національна економіка: загальне та особливе.	2
2	Економічні теорії та базисні інститути національної	2
3	Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки.	2
4	Характеристика економічного потенціалу.	2
5	Інституційні чинники розвитку національної економіки.	2
6	Функціонування інфраструктури національного ринку.	2
7	Державність та державне управління економікою.	2
8	Демократія, економічна свобода та економічний порядок.	2
9	Структурна перебудова економіки.	2
10	Програмування та прогнозування національної економіки.	2
11	Політика економічного зростання в національній економіці.	2
12	Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.	2
	Всього	30

5. Теми самостійної роботи

Неформальна онлайн освіта (проходження онлайн курсів в академія Coursera, Prometheus)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійна робота 1. Теоретико-методологічні засади національної економіки	30
2	Самостійна робота 2. Основний інструментарій управління економікою	30
	Всього	60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати, презентації;
- захист практичних робіт;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи.

7. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод командної роботи, метод мозкового штурму;

- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- відеометоди (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання	
6 семестр			
Модуль 1. Загальна характеристика Європейського Союзу			
Тема 1. Національна економіка: загальне та особливе.	ПРН 4, 9, 13, 21. Розуміти поняття та сутність національної економіки. Знати еволюцію розвитку національної економічної системи, економічні теорії та базисні інститути національної економіки, сутність та різновиди чинників розвитку національної економіки. Вміти визначати структурні елементи економічного потенціалу та їх склад, складові елементи інфраструктури національного ринку.		
Практична робота 1.		10	
Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки.			
Практична робота 2.		10	
Тема 3. Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки.			
Практична робота 3.		10	
Тема 4. Характеристика економічного потенціалу.			
Практична робота 4.		10	
Тема 5. Інституційні чинники розвитку національної економіки.			
Практична робота 5.		10	
Тема 6. Функціонування інфраструктури національного ринку.			
Практична робота 6.			
Самостійна робота 1		10	
Модульна контрольна робота 1.			30
Всього за модулем 1			100
Модуль 2. Сучасні тенденції розвитку ЄС			
Тема 7. Державність та державне управління економікою.	ПРН 4, 9, 13, 21. Розуміти державність і проблеми її становлення та зміст державного управління економікою; структурну перебудову економіки: поняття, сутність та ресурси; взаємовідносини України з міжнародними економічними організаціями на сучасному етапі. Знати поняття та сутність демократії, принципи і види демократії, програмування та прогнозування		
Практична робота 7.		10	
Тема 8. Демократія, економічна свобода та економічний порядок.			
Практична робота 8.		10	
Тема 9. Структурна перебудова економіки.			
Практична робота 9.		10	
Тема 10. Програмування та прогнозування національної			

економіки.	національної економіки.	
Практична робота 10.	Вміти робити оцінку тенденцій економічного зростання.	10
Тема 11. Політика економічного зростання в національній економіці.		
Практична робота 11.		10
Тема 12. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.		
Практична робота 12.		10
Самостійна робота 2		10
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Екзамен		30
Всього за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$
Курсовий проект/робота (за наявності)		-

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (напр., лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс з дисципліни «Національна економіка». URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=445>.
- Діброва А. Д., Кірейцева О. В., Коробова Н. М. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з дисципліни «Національна економіка» ОС «Бакалавр» ОПП «Міжнародна економіка» за спеціальністю 051 «Економіка». К.: Видавництво НУБіП України. 2024. 43с.
- Olena Kireitseva, Natalia Korobova «NATIONAL ECONOMY», Dictionary for applicants of the first (bachelor) level of higher education specialty 051 «Economics» OPP "International Economy". K.: NULS Ukraine. 2024. 102 p.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Антициклічне регулювання ринкової економіки: глобалізаційна перспектива: монографія. Д. Г. Лук'яненко, А. М. Поручник, Я. М. Столярчук та ін. за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Д. Г. Лук'яненка та д-ра екон. наук, проф. А. М. Поручника. К. КНЕУ, 2019. 334 с.
2. Архієреєв С.І., Демьохіна О.О., Євтушенко В.А., Козуб Д. А., Рябова Т. В. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. Х. НТУ "ХП", 2021. 205 с.
3. Буряковський В. В. Національна економіка: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Наука і освіта, 2019. 310 с.
4. Гриньова В. М., Новікова М. М. Державне регулювання економіки: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Харківський національний економічний ун-т. Х. ВД "ІНЖЕК", 2018. 736 с.
5. Державна політика стабілізації фінансів підприємств: монографія. А. І. Данипенко, В. В. Зимовець, О. М. Кошик та ін. за ред. чл.-кор. НАН Укр. А. І. Даниленка. НАН України. Ін-т екон. та прогнозув. К. 2020. 452 с.
6. Державна фінансова політика економічного розвитку. Зимовець В. В. НАН України, Ін-т економіки та прогнозування. Київ. 2019. 355 с.
7. Державне регулювання економіки: навч. посіб. Г. М. Калетнік, А. Г. Мазур, О. Г. Кубай. М-во освіти і науки, молоді та спорту України, М-во аграр. політики і продовольства України, ВНАУ. Київ. Хай-Тек Прес, 2017. 427,[1] с.
8. Державне управління регіональним розвитком України: монографія за заг. ред. В. Є. Воротіна, Я. А. Жаліла. К.: НІСД, 2019. 288 с.
9. Державний сектор економіки: теорія, методологія, управління розвитком: монографія. О. В. Пильтяй. Київ. нац. торг. екон. ун-т. Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. 392 с.
10. Кірейцева О.В., Заєць С.С. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ – ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ. ГРААЛЬ НАУКИ: міжнар. наук. журнал. – Вінниця : ГО «Європейська наукова платформа»; НУ «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці», 2024. – N 42. – 158-162 с. [file:///C:/Users/Helen/Downloads/СТАТТІ%20АЄЦЬ%20С.С.,%20Заєць%20В.С.%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Helen/Downloads/СТАТТІ%20АЄЦЬ%20С.С.,%20Заєць%20В.С.%20(1).pdf)
11. Кірейцева О.В., Заєць В.С. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БЕЗВІЗОВИЙ РЕЖИМ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ. ГРААЛЬ НАУКИ: міжнар. наук. журнал. Вінниця : ГО «Європейська наукова платформа»; НУ «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці», 2024. N 42. 162-167 с. [file:///C:/Users/Helen/Downloads/СТАТТІ%20АЄЦЬ%20С.С.,%20Заєць%20В.С.%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Helen/Downloads/СТАТТІ%20АЄЦЬ%20С.С.,%20Заєць%20В.С.%20(1).pdf)
12. Кірейцева О.В., Ціомальчук С.Л. ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНИХ ЛІЗИНГОВИХ КОМПАНІЙ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД. ГРААЛЬ НАУКИ: міжнар. наук. журнал. – Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа»; НУ «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці», 2024. – N 44. – 206-214 с. <https://archives.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/04.10.2024/5>
13. Кірейцева О.В., Кузьменко М.О., Дубенець О. В. Міжнародна конкурентоспроможність національної економіки в умовах економічної євроінтеграції. Граль науки: міжнар. наук. журнал. Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа»; НУ «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці», 2024. N 43. 131-135 с. <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/issue/view/06.09.2024/31>
14. Кірейцева О.В., Кузьменко М.О., Дубенець О. В. Міжнародна конкурентоспроможність аграрної економіки України в умовах Європейської інтеграції. Граль науки: міжнар. наук. журнал. Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа»; НУ «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці», 2024. N 47. 263-267 с.
15. Заблоцький Б.Ф. Національна економіка: Підручник. Львів. Новий світ. 2020. 582 с.

16. Круш П.В., Кожемяченко О.О. Національна економіка: регіональний та муніципальний рівень. Підручник. К. Центр учбової літератури, 2018. 320 с.
17. Національна економіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Лебедева В.К та ін. За ред. В. М. Тарасевича К.: Центр учбової літератури, 2018. 280 с.
18. Національна економіка: підручник / за ред. П. В. Круша. К. Каравела, 2019. 416 с.
19. Національна економіка: навч. посіб. П. Тищенко, А. Є. Никифоров, Т. Ф. Куценко та ін. за заг. ред. А. Г. Савченка. К. КНЕУ, 2018, 646 с.
20. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua/> (дата звернення: 1.06.2023).
21. Енциклопедія сучасної України: веб-сайт. URL: <https://esu.com.ua/> (дата звернення: 1.06.2023).
22. Національна бібліотека імені Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/1250> (дата звернення: 1.06.2023).
23. Президент України: Офіційне інтернет-представництво. URL: <https://www.president.gov.ua/> (дата звернення: 1.06.2023).
24. Представництво Європейського Союзу в Україні: офіційний веб-сайт. URL: https://www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk?s=232 (дата звернення: 1.06.2023).
25. Урядовий портал: Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 1.06.2023).